

VẬN DỤNG QUAN ĐIỂM VỀ BỒI DƯỠNG THẾ HỆ CÁCH MẠNG CHO ĐỜI SAU TRONG DI CHỨC CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VÀO NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG HIỆN NAY

UTILIZING THE VIEWPOINT IN PRESIDENT HO CHI MINH'S TESTAMENT ABOUT FOSTERING THE REVOLUTIONARY GENERATION FOR THE FUTURE GENERATIONS TO IMPROVE THE CURRENT QUALITY OF EDUCATION AND TRAINING AT THE UNIVERSITY OF DANANG - UNIVERSITY OF ECONOMICS

Lê Thị Ngọc Hoa^{1*}, Võ Văn Khoa²

¹Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng

²Trường Chính trị thành phố Đà Nẵng

*Tác giả liên hệ: hoaltn@due.edu.vn

(Nhận bài: 12/7/2021; Chấp nhận đăng: 11/8/2021)

Tóm tắt - Trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại bản Di chúc thiêng liêng có ý nghĩa lịch sử vô cùng quý giá, là sản phẩm được kết tinh từ một tâm lòng và một tâm hồn cao đẹp. Đó cũng là lời căn dặn cuối cùng với những tình cảm, niềm tin của Người dành cho toàn Đảng, toàn dân, các thế hệ người Việt Nam đương thời và muôn đời sau. Di chúc đề cập đến nhiều phương diện, chứa đựng những giá trị lý luận và thực tiễn vô cùng sâu sắc, trong đó, những lời di huấn của Người về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là nội dung quan trọng, mãi mãi soi sáng cho sự nghiệp “trồng người” nói chung và sự nghiệp giáo dục, đào tạo của Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng nói riêng.

Từ khóa - Hồ Chí Minh; Di chúc; giáo dục; Đại học Kinh tế; Đà Nẵng

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh – vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc Việt Nam, Người đã để lại một kho tàng tài sản tinh thần vô giá. Lý tưởng xuyên suốt cả cuộc đời hoạt động của Người là nhằm xây dựng một nước Việt Nam “*Hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, sánh vai với các cường quốc năm châu*”. Trong Di chúc để lại cho toàn Đảng, toàn dân, Người luôn quan tâm đến việc xây dựng, bồi dưỡng lực lượng cách mạng – đội ngũ trực tiếp gánh vác những trọng trách ở thời điểm hiện tại, đồng thời là nguồn lực bổ sung kế cận đảm bảo kế thừa và phát triển sự nghiệp cách mạng của thế hệ cha anh. Tư tưởng của Người về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau vì thế vẫn giữ nguyên giá trị to lớn và có ý nghĩa vô cùng sâu sắc.

Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng với lịch sử 45 năm xây dựng và trưởng thành, nhà trường đã trải qua nhiều khó khăn để đạt được những thành tựu trong sự nghiệp “trồng người”. Quá trình đó, mặc dù có nhiều khó khăn và biến động trong các giai đoạn lịch sử nhưng nhà trường luôn quan tâm tới mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Quy mô giáo dục và chất lượng đào tạo của nhà trường ngày càng phát triển. Tuy nhiên, hiện nay mặt trái của nền kinh tế thị trường đã tác động đến một bộ phận sinh viên, ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục

Abstract - Before passing away, President Ho Chi Minh left a sacred testament of priceless historical values, a work crystallized from a noble heart and soul. That is also his final advice, sentiments and beliefs to the entire Party, the people, and generations of Vietnamese people at that time and in the future. The testament mentioned many aspects as well as contained significant theoretical and practical values, of which the last instructions of President Ho Chi Minh on how to raise revolutionary generations are a significant part. The testament will always shine a light on the cause of "training people" in general, and the University of Danang - University of Economics educational and training in particular.

Key words - Ho Chi Minh; testament; education; University of Economics; Da Nang

và đào tạo của nhà trường. Vì vậy, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau nhằm nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo của nhà trường là vấn đề có ý nghĩa thiết thực.

2. Nội dung

2.1. Sự cần thiết phải chăm lo xây dựng, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau

Để xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam là cả một quá trình lâu dài với nhiều giai đoạn và những nhiệm vụ lịch sử khác nhau. Nó đòi hỏi sự đóng góp, cống hiến và hy sinh của nhiều thế hệ cách mạng. Trong quá trình đó, những thế hệ đi trước đã gặt hái được nhiều thành công nhưng cũng còn không ít những nhiệm vụ cần thế hệ sau kế tục. Đất nước bước vào thời kỳ đổi mới đặt ra những yêu cầu, nhiệm vụ mới cần phải giải quyết. Do đó, nếu không có lực lượng kế cận xứng đáng thì sự nghiệp cách mạng sẽ gặp khó khăn, thậm chí những thành quả đã có cũng khó có thể giữ gìn.

Mác từng viết: “*Bộ phận giác ngộ nhất trong giai cấp công nhân nhận thức rõ ràng tương lai của giai cấp họ và do đó, tương lai của cả loài người, hoàn toàn phụ thuộc vào việc giáo dục thế hệ công nhân đang lớn lên*” [1, tr.34].

Lênin cũng viết: “*Theo một nghĩa nào đó, có thể nói*

¹ The University of Danang - University of Economics (Le Thi Ngọc Hoa)

² Academy of politics Region III (Vo Van Khoa)

ràng nhiệm vụ thật sự xây dựng xã hội cộng sản chủ nghĩa chính là của thanh niên” [2, tr.41].

Đánh giá cao vai trò của thế hệ trẻ, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: *“Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội” [3, tr.167].* Thế mạnh của tuổi trẻ là nhiệt huyết, niềm tin, lý tưởng và năng lực sáng tạo,... Với tư cách là những chủ nhân tương lai của nước nhà, là lực lượng kế cận hùng hậu của cách mạng, thế hệ trẻ - trước hết là thanh niên phải nhận thức được trách nhiệm của mình trong việc thực hiện sứ mệnh lịch sử vẻ vang mà lớp người đi trước đã truyền trao. Đất nước yếu hay mạnh, thịnh hay suy một phần lớn phụ thuộc vào thanh niên. Người khẳng định, thanh niên phải trở thành một lực lượng vững chắc, to lớn trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, phải *“là người xung phong trong công cuộc phát triển kinh tế và văn hóa, trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội” [4, tr.488].*

Với tấm lòng yêu nước thương dân, kế thừa truyền thống văn hoá tốt đẹp của dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh có niềm tin mãnh liệt vào sức mạnh vô tận và vô địch của quần chúng nhân dân, trong đó có thế hệ trẻ. Người đánh giá cao vai trò, sức mạnh và những cống hiến của thanh niên với tương lai của dân tộc. Những lời dạy của Người với thanh niên, suy đến cùng là tu dưỡng về đạo đức, văn hoá để trở thành người tài đức phục vụ Tổ quốc, phục vụ nhân dân. Người rất tinh tế ở chỗ gọi thanh niên “già”, thanh niên “trẻ” và thanh niên “tương lai”. Trong đó, thanh niên “trẻ” là lực lượng nòng cốt, là sợi dây liên kết giữa các thế hệ, có nhiệm vụ kế tục sự nghiệp cách mạng của lớp người đi trước – thanh niên “già”; Đồng thời bồi dưỡng, dìu dắt các em thiếu niên, nhi đồng - thế hệ thanh niên tương lai. Vì thế, thanh niên phải luôn là những người nhiệt tình, hăng hái, xung kích trên mọi mặt trận, tiên phong trước mọi thử thách, khó khăn: *“Đâu cần thanh niên có, việc gì khó thanh niên làm”.*

Vai trò và sức mạnh của thanh niên trong lịch sử đấu tranh cách mạng của đất nước đã được khẳng định nhưng điều đó không có nghĩa là không thay đổi, Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nhắc nhở: *“Một dân tộc, một Đảng và mỗi con người ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân” [5, tr.672].* Các thế hệ thanh niên lớn lên sau cách mạng có vững vàng lý tưởng để tiếp tục đi con đường cha anh đã lựa chọn hay không còn phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố: Thắng lợi của công cuộc đổi mới, thành tựu trong phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội... Trong đó, công tác chăm lo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau đóng góp một phần quan trọng.

Trong thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, việc chăm lo, bồi dưỡng, giáo dục thanh niên thành lớp người “vừa hồng, vừa chuyên” theo tư tưởng Hồ Chí Minh là trách nhiệm của Đảng, của cả hệ thống chính trị, của toàn xã hội và của từng gia đình. Tuy nhiên, chúng ta đang gặp không ít thách thức, khó khăn, nhất là tác động của nền kinh tế hàng hoá nhiều thành phần, vận hành theo cơ chế thị trường; Những tiêu cực và tệ nạn xã hội; sự suy thoái về đạo đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên có chức có quyền;... làm ảnh hưởng đến tư tưởng và

đòi sống của các tầng lớp nhân dân, trong đó có thanh niên. Bối cảnh đó, đặt ra yêu cầu, phải đào tạo, bồi dưỡng được một thế hệ thanh niên có đạo đức và nhân cách, có sức khoẻ, tri thức và tư duy năng động, tiếp nối được truyền thống hào hùng của thế hệ cha anh đi trước, xứng đáng là những thanh niên ưu tú, là lực lượng xung kích hùng hậu, trung thành, kế tục sự nghiệp của Đảng và dân tộc, thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế, xã hội, xây dựng và bảo vệ vững chắc nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

2.2. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau trong tác phẩm Di chúc

Năm 1969 Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh được công bố, gồm 4 trang in khổ 14.5x22cm. Bản Di chúc này chủ yếu dựa vào bản Người viết đầu tiên năm 1965; Trong đó, đoạn mở đầu lấy từ bản viết năm 1969; đoạn về phần việc riêng là phần đầu bản viết năm 1968. Tác phẩm Di chúc đã thể hiện được một tầm nhìn văn hoá chính trị vĩ đại, thể hiện tâm tư, nguyện vọng của Người trước lúc đi xa: *“Vi vậy, tôi để lại mấy lời này, chỉ nói tóm tắt vài việc thôi. Phòng khi tôi sẽ đi gặp các cụ Các mác, cụ Lênin và các vị cách mạng đàn anh khác, thì đồng bào cả nước và đồng chí trong Đảng khỏi cảm thấy đột ngột” [5, tr.611].*

Trước lúc đi xa, Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn: *“Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người kế thừa xây dựng xã hội chủ nghĩa vừa hồng vừa chuyên” [6, tr.612].* Đây chính là tầm nhìn tương lai đầy trí tuệ của một con người suốt cuộc đời chỉ biết hy sinh cho âm no, hạnh phúc của nhân dân, cho sự tồn vong của dân tộc. Lo cho đất nước trường tồn, cho sự nghiệp cách mạng của Đảng ta vững mạnh, Người ra sức căn dặn Đảng và Nhà nước phải bồi dưỡng, giáo dục thế hệ thanh niên, sao cho họ có đủ các phẩm chất để gánh vác sự nghiệp cách mạng đi xa hơn, tương lai của đất nước tốt đẹp hơn *“bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết” [6, tr.622].*

Thanh niên - thế hệ trẻ cần phải được bồi dưỡng, giáo dục một cách thường xuyên và toàn diện để có thể làm tròn trọng trách người chủ tương lai nước nhà. Trong nội dung giáo dục nói chung và bồi dưỡng, đào tạo thế hệ trẻ nói riêng, Hồ Chí Minh yêu cầu phải giáo dục toàn diện cả đức, trí, thể, mỹ. Thanh niên phải tu dưỡng, rèn luyện đầy đủ các phẩm chất, năng lực cần thiết, cả về trí tuệ lẫn nhân cách đạo đức; lập trường, bản lĩnh chính trị, lẫn sức khỏe và thẩm mỹ để đáp ứng yêu cầu mới của công cuộc bảo vệ thành quả cách mạng và xây dựng chủ nghĩa xã hội, *“muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, phải có con người xã hội chủ nghĩa và có tư tưởng xã hội chủ nghĩa” [6, tr.604].* Tư tưởng của Người về việc bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau tập trung vào những nội dung chủ yếu sau:

Một là, bồi dưỡng lý tưởng và đạo đức cách mạng

Phẩm chất quan trọng hàng đầu của những chiến sỹ cộng sản trung kiên chính là sự trung thành với lý tưởng của Đảng, kiên định ý chí đấu tranh cho thắng lợi của lý tưởng *“độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội”*; phải có đạo đức cách mạng *“Trung với nước, hiếu với dân”* để làm gương, tạo niềm tin cho quần chúng, phải biết kết hợp chủ nghĩa yêu nước chân chính với chủ nghĩa Mác – Lênin. Việc xác định lý tưởng là quan trọng nhưng yêu

cầu đặt ra là phải kiên định với lý tưởng đó kể cả khi cách mạng gặp khó khăn, thoái trào. Bởi đường thể hệ cách mạng cho đời sau là làm cho họ kế thừa được lý tưởng của các thế hệ cha anh, hiện thực hoá lý tưởng cách mạng thành động lực tinh thần mạnh mẽ, thành hành động cách mạng cụ thể, đánh tan âm mưu xâm lược của các thế lực thù địch, vươn lên thoát khỏi nghèo nàn, lạc hậu, đưa đất nước sánh ngang với các cường quốc năm châu.

Đạo đức cách mạng là nền tảng để xây dựng và kiên định lý tưởng và ý chí cách mạng. Trong cuốn “Đường cách mệnh” - cuốn sách “gối đầu giường”, được coi là cẩm nang của những thế hệ cách mạng đầu tiên, nội dung Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập trước hết là xác định chuẩn mực đạo đức của những chiến sĩ tham gia vào sự nghiệp cách mạng đầy gian khổ, hy sinh, nhưng vẻ vang của dân tộc. Theo Người, nội dung cốt lõi nhất của đạo đức cách mạng là cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Đây là những khái niệm đạo đức vốn có trong đạo đức truyền thống phương Đông và dân tộc Việt Nam, được Hồ Chí Minh tiếp thu chọn lọc, đưa vào những yêu cầu và nội dung mới. Người có sự phân biệt rất rõ về đạo đức cũ và đạo đức mới: “*Đạo đức cũ như người đầu ngược xuống đất chân chống lên trời. Đạo đức mới như người hai chân đứng vững được dưới đất, đầu ngừng lên trời. Bọn phong kiến xưa nêu ra cần, kiệm, liêm, chính, nhưng không bao giờ làm mà lại bắt nhân dân phải tuân theo để phụng sự quyền lợi cho chúng. Ngày nay ta đề ra cần, kiệm, liêm, chính cho cán bộ thực hiện làm gương cho nhân dân theo để lợi cho nước, cho dân*” [7, tr.220]. Những phẩm chất đạo đức này giống như bốn mùa của trời đất; nếu thiếu một trong bốn phẩm chất đó thì con người không thể trở thành người theo đúng nghĩa. Nhưng “*Đạo đức cách mạng không phải trên trời rơi xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong*” [8, tr.293]. Người luôn nhắc nhở thế hệ trẻ phải nỗ lực rèn luyện đạo đức cách mạng, tích cực đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân; Mạnh dạn, thường xuyên tự phê bình và phê bình trên tinh thần đồng chí thương yêu lẫn nhau để giúp đỡ nhau cùng tiến bộ.

Hai là, bồi dưỡng tri thức văn hóa và khoa học - kỹ thuật

Trong bản Di chúc thiêng liêng, với muôn vàn tình yêu thương để lại cho Đảng và dân tộc, Người cũng căn dặn Đảng phải chăm lo, dìu dắt, giác ngộ thanh niên: “*Đoàn viên và Thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái, xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa hồng vừa chuyên*” [5, tr.612].

“Hồng” là phải có phẩm chất đạo đức, lối sống trong sạch, giản dị, hy sinh suốt đời đấu tranh cho Đảng, cho cách mạng, chín chắn trong suy nghĩ, hành động, giải quyết công việc một cách thông minh, linh hoạt. Còn “chuyên” là năng lực, tính chuyên nghiệp về trình độ chính trị, văn hóa, khoa học, kỹ thuật. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, thanh niên phải vừa có đức, vừa có tài, trong đức có tài, trong tài có đức, tài càng lớn đức phải càng cao, bởi người có đức mà không có tài thì làm việc gì cũng khó vì “*Có đức không có tài như ông bụt ngồi trong chùa, không giúp ích gì được ai*” [4, tr.345]; còn người có tài mà không

có đức sẽ trở nên vô dụng vì “*có tài không có đức, tham ô hủ hoá có hại cho nước*” [4, tr.346].

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, để thế hệ trẻ có cơ hội cống hiến cho nhân dân, cho Tổ quốc, họ cần phải tích cực học tập, nâng cao trình độ văn hóa, khoa học, kỹ thuật; sử dụng những tri thức đó trong xây dựng xã hội mới. Đây là nhiệm vụ rất quan trọng, vì chúng ta đi lên chủ nghĩa xã hội từ một xuất phát điểm thấp – từ một nước nông nghiệp lạc hậu bỏ qua giai đoạn phát triển tư bản chủ nghĩa, đi thẳng lên xây dựng chủ nghĩa xã hội; Thời kỳ quá độ phức tạp hơn, đặt ra nhiều khó khăn, thử thách hơn. Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu thế hệ trẻ cần phải có năng lực thực sự, có óc sáng tạo, có kiến thức khoa học, có tư tưởng xã hội chủ nghĩa, dám nghĩ, dám làm thì mới có thể xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội ở nước ta và trên thế giới.

Ba là, bồi dưỡng thể chất và lối sống văn hóa

Nhân tố con người luôn được Hồ Chí Minh coi là nhân tố quyết định thành công của sự nghiệp cách mạng, là động lực cơ bản nhất để đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Người khẳng định, vai trò của văn hoá “*soi đường cho quốc dân đi*”, là nền tảng tinh thần của xã hội, vì thế phải giáo dục lối sống mới – lối sống văn hóa cho thanh niên. Đó là lối sống có lý tưởng, có đạo đức, văn minh, tiến bộ, tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hoá của dân tộc và nhân loại.

Giáo dục thể chất trong nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục toàn diện nhằm đảm bảo cho thanh niên – thế hệ trẻ có sức khỏe tốt để học tập, rèn luyện trở thành người công dân có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực làm việc hiệu quả trong mọi ngành nghề, mọi lĩnh vực để xây dựng nước nhà, xây dựng xã hội mới. Người cho rằng, “*Mỗi một người dân yếu ớt, tức là cả nước yếu ớt, mỗi một người dân mạnh khỏe, tức là cả nước mạnh khỏe*” [3, tr.212]. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương sáng về tinh thần tự giác rèn luyện sức khỏe, tích cực tập luyện thể dục thể thao. Người coi đó là trách nhiệm và bổn phận của mỗi người dân yêu nước; đặc biệt, đối với thanh niên có đạo đức cách mạng, có kiến thức khoa học thôi chưa đủ, còn cần phải có sức khỏe dẻo dai, có tinh thần mạnh mẽ và nghị lực kiên cường. Bác đã căn dặn: “*Đánh giặc Mỹ gian khổ khó khăn như vậy, nhưng quân và dân ta có quyết tâm đánh thắng. Các cháu phải quyết tâm đặt thành tích, cao hơn nữa. Muốn vậy phải đoàn kết, giúp đỡ nhau trong tập luyện và thi đấu, phải cố gắng thật nhiều để xứng đáng là những vận động viên của dân tộc anh hùng*” [9, tr.158-159].

2.3. Nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo của Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng là một trường đại học có quy mô trong hệ thống các trường đại học ở Việt Nam. 45 năm xây dựng và phát triển, hiện nay Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng là trường tự chủ đầu tiên của khu vực miền Trung và Tây Nguyên, với gần 12 ngàn sinh viên. Là những chủ nhân tương lai của đất nước, sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng đang nhận được sự quan tâm rất lớn của Đảng ủy, Ban giám hiệu nhà trường. Họ đang ngày đêm rèn đức, luyện tài để hoàn thiện và phát triển nhân cách, trở thành

người trí thức trong tương lai, phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng đang đổi mới mạnh mẽ và cố gắng *“Nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đặc biệt là coi trọng giáo dục lý tưởng, giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng, đạo đức, lối sống, năng lực sáng tạo, kỹ năng thực hành, tác phong công nghiệp, ý thức trách nhiệm xã hội”* [10, tr.216]. Nhà trường thực sự chú trọng đến công tác đào tạo và bồi dưỡng thế hệ trẻ, coi sinh viên là lực lượng nòng cốt trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Công tác giáo dục đào tạo, bồi dưỡng của trường luôn tạo mọi điều kiện cho sinh viên phấn đấu để hình thành một thế hệ sống có lý tưởng cách mạng, giàu lòng yêu nước, có ý thức trách nhiệm công dân, có đạo đức, có tri thức, giỏi chuyên môn, nghiệp vụ, có sức khỏe, có lối sống văn hóa lành mạnh và tinh thần quốc tế trong sáng.

Đối với Trường Đại học Kinh tế, tất cả các ngành học, các môn học đều có tầm quan trọng và ý nghĩa thực tiễn đối với quá trình rèn “đức”, luyện “tài” cho sinh viên. Thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, để phát huy năng lực tự học, tinh thần độc lập, tự chủ và sáng tạo của sinh viên, những năm qua, Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng không ngừng nâng cao chất lượng giáo dục, đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục, cơ sở vật chất phục vụ cho việc dạy và học, hệ thống quản lý giáo dục, hướng tới mục tiêu chuẩn hoá, hiện đại hoá, xã hội hoá giáo dục trong Nhà trường, hình thành một hệ thống giáo dục đảm bảo tính nhân văn, tinh thần tự do và khả năng học tập suốt đời của mỗi cá nhân.

Là một trường đại học định hướng nghiên cứu, *“Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng đã tạo dựng môi trường học thuật tiên tiến nhằm chuyển giao tri thức khoa học kinh tế và quản lý, đảm bảo nền tảng thành công và năng lực học tập suốt đời cho người học, nuôi dưỡng và phát triển tài năng, giải quyết các thách thức kinh tế - xã hội phục vụ sự phát triển thịnh vượng của cộng đồng”* [11]. Những giá trị được Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng xây dựng, bảo vệ và phát triển trở thành nền tảng định hướng mọi hoạt động là: *“Chính trực, Tôn trọng, Cảm thông, Hợp tác, Sáng tạo”*: *“ Sự chính trực: thực hành các nguyên tắc đề cao sự thật, minh bạch và không gian dối. Tôn trọng cá nhân: nguyên tắc hành xử có tính nhân văn và chuẩn mực, trong đó các thành viên phải tôn trọng con người, tôn trọng các giá trị cá nhân và tôn trọng sự khác biệt. Cảm thông: tất cả thành viên hành động với tinh thần sẻ chia và đồng cảm. Hợp tác: tinh thần hỗ trợ lẫn nhau của các thành viên. Sáng tạo: đề cao tinh thần sáng tạo, khám phá và đổi mới, các thành viên được khuyến khích theo đuổi các tư tưởng và quan điểm mới, liên tục đổi mới và chấp nhận sự khác biệt”* [11].

Để thực hiện sứ mệnh này, hoạt động nghiên cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, hợp tác quốc tế luôn được Nhà trường quan tâm thực hiện. Nhà trường đã có rất nhiều nỗ lực trong việc thiết lập và phát triển các mối quan hệ hợp tác với các cơ sở giáo dục, các tổ chức khoa học công nghệ trong nước và quốc tế. Đến nay, trường đang có quan hệ chặt chẽ trên nhiều lĩnh vực với các trường đại

học uy tín trong lĩnh vực kinh tế như Trường Đại học Kinh tế Quốc dân Hà Nội, Trường Đại học Ngoại thương, Trường Đại học Thương mại, Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh,...; Liên kết đào tạo đại học với 18 trung tâm và cơ sở giáo dục trong cả nước. Đặc biệt, Trường đã và đang có quan hệ hợp tác trong đào tạo và nghiên cứu khoa học với nhiều trường đại học, viện nghiên cứu nước ngoài như: Đại học Towson, Đại học Keuka (Mỹ); Sunderland (Anh); Học viện dân tộc Quảng Tây (Trung Quốc) để đào tạo đại học; Đại học Stirling (Anh), Đại học Liege (Bi), Đại học Văn Tảo (Đài Loan) để đào tạo sau đại học; Hợp tác trao đổi sinh viên với Đại học Saxion (Hà Lan), Đại học Newcastle (Anh), Đại học Massey (Niu-di-lân)... Đây chính là điều kiện tiên đề quan trọng để Trường Đại học Kinh tế phát triển lên một tầm cao mới, ngang tầm khu vực và thế giới trong tương lai.

Bên cạnh sự phát triển vượt bậc của công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học, Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng cũng mở các sân chơi giải trí lành mạnh để tập hợp định hướng giá trị thẩm mỹ cho sinh viên, giúp sinh viên tránh xa các tệ nạn xã hội. Trường Đại học Kinh tế đã đầu tư nguồn lực để chăm lo đến đời sống văn hoá tinh thần của sinh viên như xây dựng các điểm sinh hoạt văn hoá (nhà thi đấu đa năng, trung tâm hỗ trợ sinh viên). Các hoạt động văn hoá, văn nghệ nhằm định hướng cho sinh viên hướng về các giá trị truyền thống dân tộc, đồng thời trang bị thêm cho sinh viên các kỹ năng của cuộc sống, kỹ năng hội nhập quốc tế. Từ đó, định hướng cho sự hình thành nhân cách của mỗi sinh viên, tạo động lực cho sinh viên phát huy các năng lực trong học tập và lao động.

Tuy nhiên, do ảnh hưởng từ mặt trái của nền kinh tế thị trường cũng như của xu thế toàn cầu hóa, sự thay đổi nhanh chóng trong đời sống kinh tế, tín ngưỡng, văn hoá nghệ thuật ở Thành phố Đà Nẵng đang tác động mạnh mẽ tới nhận thức và hành động của sinh viên ở Trường Đại học Kinh tế, nhiều giá trị đạo đức có nguy cơ bị mai một, định hướng giá trị nhân cách trong một bộ phận sinh viên có nguy cơ lệch chuẩn, những hạn chế này cần phải được khắc phục càng sớm càng tốt. Thực hiện Di huấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về chiến lược “trồng người”, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau nhằm đảm bảo xây dựng đội ngũ kế cận đủ đức đủ tài, hoàn thành tốt trọng trách mà Đảng và nhân dân giao phó, việc nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo ở Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng cần tập trung thực hiện những nhiệm vụ, giải pháp sau:

- Thứ nhất, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh, quán triệt sâu sắc chủ trương của Đảng và Nhà nước về vị trí, vai trò của thế hệ trẻ, về *“đổi mới nội dung, phương thức chính trị, tư tưởng, truyền thống, bồi dưỡng lý tưởng, lòng yêu nước, xây dựng đạo đức lối sống lành mạnh, ý thức tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật cho thế hệ trẻ... Phát huy vai trò của thế hệ trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”* [12, tr.162]. Để làm được điều đó, việc giảng dạy các môn Lý luận chính trị đã được Nhà trường chú trọng. Thông qua những môn học này, sinh viên được trang bị thế giới quan và phương pháp luận khoa học trong cách nhìn nhận đánh giá các vấn đề. Các môn lý luận chính trị đã giúp sinh viên ý thức đầy đủ hơn về việc rèn luyện, học tập trong nhà trường, để phần

đầu trở thành công dân tốt, người trí thức trẻ “vừa hồng”, “vừa chuyên”.

Giáo dục chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên, phải kết hợp giáo dục truyền thống cách mạng với giáo dục đường lối, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước để họ ý thức được trách nhiệm của mình với sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Từ đó, hình thành tình cảm, thái độ, trình độ, ý thức trách nhiệm và nghĩa vụ, quyền hạn của tuổi trẻ đối với Tổ quốc; Tạo nên sức mạnh tinh thần to lớn thúc đẩy sinh viên tích cực, sáng tạo, sống có lý tưởng, có niềm tin vào cuộc sống. Khoa Lý luận chính trị của nhà trường đảm nhận công tác giảng dạy các môn Lý luận chính trị bao gồm: Triết học Mác – Lênin, Kinh tế Chính trị Mác – Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh và môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam cho các trường thành viên của Đại học Đà Nẵng. Đội ngũ giảng viên Lý luận chính trị của Nhà trường nhìn chung có phẩm chất chính trị, trình độ văn hoá, có phương pháp giảng dạy tốt, tận tâm yêu nghề, có trách nhiệm. Hiện nay, số lượng giảng viên của Khoa Lý luận chính trị là 31 giảng viên, trong đó có 03 Phó giáo sư, 14 Tiến sĩ và 14 Thạc sĩ. Trong giảng dạy, 100% giảng viên môn Lý luận chính trị đều xây dựng giáo án điện tử và thực hiện việc giảng dạy trực tuyến (E-learning, MS Team) khi có yêu cầu của các trường trong bối cảnh diễn biến phức tạp của dịch Covid 19, đảm bảo gắn việc học tập lý luận với mục tiêu chính trị của Nhà trường về nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo.

- *Thứ hai*, đổi mới mạnh mẽ và đồng bộ các yếu tố cơ bản của chương trình giáo dục theo hướng phát triển phẩm chất và năng lực người học. Giáo dục hướng tới mục tiêu vừa đáp ứng yêu cầu xã hội, vừa phát triển cao nhất năng lực cá nhân: Áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, chú trọng thực hành, vận dụng kiến thức và kỹ năng vào thực tiễn; Phát triển toàn diện đức, trí, thể, mỹ, hài hoà cả năng lực và phẩm chất người học; Đổi mới nội dung giáo dục theo hướng tinh giản, cơ bản, hiện đại, giảm tính hàn lâm, tăng thời lượng thực tập, thực hành; Nâng cao trình độ ngoại ngữ, sử dụng thành thạo tin học, có năng lực thẩm mỹ, kỹ năng thực hành xã hội; Thường xuyên rèn luyện thể lực, sức khoẻ cho thế hệ trẻ, để “*mỗi một người dân mạnh khỏe, tức là cả nước mạnh khỏe*”.

- *Thứ ba*, gắn bồi dưỡng thế hệ trẻ với các hoạt động thực tiễn, phát động trong sinh viên các phong trào: “Ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp sinh viên”, “Sinh viên 5 tốt”, “Sinh viên tình nguyện”, “Tuổi trẻ sáng tạo”, “Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc”, “Thủ lĩnh sinh viên”... Từ đó, xây dựng và nhân rộng các tấm gương điển hình tiên tiến trong sinh viên với các tiêu chí: Học tập tốt; Đạo đức tốt; Thể lực

tốt; Hội nhập tốt và Tình nguyện tốt, để làm gương cho các em thiếu niên, nhi đồng - thế hệ thanh niên tương lai.

- *Thứ tư*, nâng cao vai trò “tự học”, tự rèn luyện của đội ngũ sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng để bản thân mỗi người trẻ phải tự học tập, tự tu dưỡng, phấn đấu ở mọi lúc, mọi nơi, học từ mọi người và học suốt đời. Nếu cao tinh thần tiên phong, thanh niên xung kích, đi đầu trong học tập và rèn luyện, lao động và sản xuất để khẳng định bản thân. Với phương châm “đầu cần thanh niên có, việc gì khó thanh niên làm”, bằng sức trẻ, tinh thần cách mạng và lòng nhiệt huyết, xây dựng hình mẫu sinh viên Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng vừa “hồng” vừa “chuyên”, tiên phong trong mọi hoạt động vì cộng đồng; không ngại khó, ngại khổ, sống có trách nhiệm với gia đình và xã hội.

3. Kết luận

Những tư tưởng quý báu của Chủ tịch Hồ Chí Minh về bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau trong Di chúc của Người sẽ mãi mãi tỏa sáng trong suốt hành trình lịch sử của dân tộc Việt Nam. Tư tưởng đó không chỉ là cơ sở lý luận cho việc xác định chiến lược đào tạo con người, chủ trương, đường lối chỉ đạo phát triển nền giáo dục Việt Nam của Đảng ta qua các thời kỳ cách mạng, mà còn là những bài học, những kinh nghiệm thực tiễn giáo dục hết sức sinh động, thiết thực và hiệu quả đối với ngành giáo dục nói chung và Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng nói riêng trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Về thanh niên, Nxb. Sự thật, Hà Nội, 1978.
- [2] V.I.Lênin, *Toàn tập*, Nxb. Tiến bộ, Matxcova, 1977. Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 4, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [3] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 10, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [4] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 15, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [5] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 12, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [6] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 7, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [7] Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 9, Nxb.Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [8] Trương Quốc Uyên: *Văn hóa thể chất Hồ Chí Minh*, Nxb. Thể dục Thể thao, Hà Nội, 2012.
- [9] Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [10] Hiệu trưởng Trường Đại học Kinh tế: Chiến lược phát triển trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng giai đoạn 2015 -2020, Ban hành kèm theo Quyết định số 289/QĐ- ĐHKHT ngày 18 tháng 03 năm 2016.
- [11] Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương, Hà Nội, 2016.